

Journal Arménien
MANZOUME-IEFKIAR

Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՐԵՆ

ՅՈՒՆԱՆԵՍ ԳԱՅՆԵՐԱՆ
ՈՐՈՇԱՆԻ ՄԵՍԻՍ ԳՐԱԳԻՐԱՆ

ԵՒ ՄԱՐԿԱՆԻՐ

38, Պաշտ Բի ճամբար, 38

Ինքնուրույն ուղղությամբ գրություններ
ևս չեն տարվի

Մանգուսի Էֆկար

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՒՈՏԵԱՆ

ԱՅԳԱՅԻՆ, ԳՍՂԱՔԱՎԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومه افکار

از منظر وی و سیاسی زندگی

صاحب امتیازی : ارمائی زرف

اداره خانی بابا جاده سید محمد سوم ۳۸

ԱՌԱՒՈՏԱՆԻ ԳՐԱԳԻՐԱՆ

Տարեկան վճարվող

Պայուսի համար 80 դր. 50 դր.

Փոստատերության համար 108 ր.

Արտատպանության համար 25 ֆր. 13 ֆր.

ՊԱՅՄԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՒՅՄԱՆՆԵՐ

Մէկ անգամ համար, տարբեր ցուցիչ

Մէկ անգամ տարբեր ծանուցանող համար

Ծանուցանող պայմաններ

10 ՓԱՐԱ

ՊԱՅՄԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՒՅՄԱՆՆԵՐ

10 ՓԱՐԱ

ՕՐՈՇԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

ՀՈՐՈՅԻ ՄՈՒՆԱՐ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Քրիստոնեական Եկեղեցիներն ինչ կա-
նոնները առեկա խիստ էին հիմնական
վարդապետություններուն դարձող մուս-
ուլմանեցի հանգիստ, բայց ժամանակի
ընթացքին մէջ եկեղեցիները մարդասիրա-
բար առեկա թոյլատու գոտուցեցան, և
սիրաշատութեան ոգիով առեկա նախա-
մեծար համարեցան վարուիլ, զգաս-
տութեան և խոնարհութեան յորդորելի
ուզելով այսպէս իր հոգեւ աշխարհի-
ները որոնք ուղիղ ճամբին կը խոտա-
րէին ալ ու ձախ խոտորեցնել, փորձելով
նաեւ ազգեաներն ալ Այս աստուծոյ վար-
միւն կընայ արդարանալ եկեղեցական
նորարարութեան աշխարհը մը, որ
շարժութեան ծանուցուցեցան Հորինողի դէմ:
Ապա թէ ոչ, քրիստոնեայ ժողով-
քին ծանօթ դատաւարութիւնները պիտի
չբաւարարէ Հորինողի, այլ Հորինող
խիստապաշտ ինչո՞ք ընտրեց իր հոգեւ
կատարել և տարբեր բանաձեւով մը
պիտի դատաւարէր Հայ. եկեղեցիներն
աստուծոյ ճանաչողական այդ վար-
դապետութիւնը, Հայ քրիստոնեայի մը
այս համարակալութիւնը — «Բնական խաչը
պատկեր, երկրորդականութեան աստիճան
ընել, տարին մը զանի անգամ տոնել
կատարել բոլորովին յետաժողով չիւ-
րապետութեան վարդապետութիւնն է»
Ասիկա պարզ հերթականութիւնն է,
այլ ի՞նչ:

Եթէ եկեղեցին իր սկզբունքներուն
հաստատութիւնն է, Հորինողի այդ
եկեղեցիներն դաւանող չի նկատուի զինք
և եթէ Հորինող սկզբունքի մարդ է,
կ'ընեն թէ այդ եկեղեցիներն ուղիղ
չեն ինչէն որ ինչպէս պատմութեան
չկ'ընայ, այլ եւս բազմապատկեր պիտի
չազդէր աշխարհը ինչպէս իր յատկա-
նէրէն եկեղեցիներն ինքն ընտրեց
այսպէս, երկրորդականութեան աստիճան
ընել, տարին մը զանի անգամ տոնել
կատարել բոլորովին յետաժողով չիւ-
րապետութեան վարդապետութիւնն է»
Ասիկա պարզ հերթականութիւնն է,
այլ ի՞նչ:

Եթէ Հայ. եկեղեցին իր մասնաւոր
որոշումները ունի ալ ինչպէս աստուծոյ
հաստատութիւններուն պէս, եթէ ունի
իր յատկապէս դատաւարութիւնը ինչ-
պէս գիտե՞նք թէ ունի այդ օրէնք-
ներուն ու դաւանաբանութեան դէմ
ընդդէմը մը չի կրնար համարուիլ ար-
ժանաւոր անհատ որ եկեղեցական հա-
ղորդակցութեան մէջ անգիտակցու-
թեան վարկեանքի մը մէջ այդ օրէնքին
հա առակ գործող անձնապատկեր որ
զգլու՜մ բառերը միմեկեւ ժամանակ
չունի այլ եւս, կը գրեցնէ եկեղեցա-
կան միջավայրին: Եւ ինչպէս զգլու՜մ
կարծուած միտքով ու մարմնով ողջ
անհատ մը երբ ծագածու գերակա-
տարի մը յանդիմանութեամբ ոտնակոխ

կ'ընէ Քրիստոնեական Եկեղեցիներն պաշ-
տուցութեան մեծ առաքելան, ինչպէս
հաշտեցնել այս երկու դատաւարները,
երբ անորոշմամբ կը զլանանք անգի-
տակցից մեղադարանքին:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

Ինչպէս անհատականութեան թերա-
հաւանութեան, կասկածողութեան դէմ
միջոցներ կարելի չէ առնորդել, որով-
հետեւ անոնց անտարբերութեան, ին-
քանապէս անոնք անհատականութեան
չէ եկեղեցին, որ ասիական հանապաղ-
կ'ազդէր որ անոնք ալ ի լոյս աստուծո-
ղիտութեան դառնան:

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ 246

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԳՈՒՍԻ ԲՈՒԹՅՈՒՆ

Պ. Սաղաթիւն ուշի ուշով մարի

ընելէ հաջ առաջ, մէկ երկու օր

ընաւ անգամ մը ալ չանդադարեալ

ամուսնական խնդրոյն վրայ, որով

զբաղելէ չէր դադարած սակայն մաքուր

առանձնապէս:

Բարի գալուստեան այցելութիւնները

որ առաւ իր անտարբերութեան և հրապա-

ռութիւն վրայ քիչ չափ անուան ունեցող

անձինքը կը փութային այս առթիւներ

կայացուիլ Պ. Սաղաթիւնի, որուն

հարաւորութեան համար կ'աշխարհ արա-

զութեամբ առարձուած էր մայրաքա-

ղաքին մէջէն համառ թաղերուն

մէջ իսկ:

Վաճառական մայրաքաղաքը հաս-

նելէն առաջ, այնպիսի ընդհանրացած չէր

Հրապարակ համար: Գիտե՞նք Սա-

ղաթիւնի ճոխ ընկալարանն ու վաճա-

րատունը այցելողները, հոն երբեք փե-

սացու երիտասարդներ անհետելով՝ ա-

նոնց մօտենալու և աղջիկ տալու մի-

ջոցներուն վրայ կը խորհէին լոյսօրէն:

Արդարեւ Օր. Գարգեւեանը կար՝ առ-

կայն անկիւն մէկ հատիկ մը եր զոր

Պ. Սաղաթիւնի զուգիւր արժանի կը

անձնաւորութեան մը զուակը՝ զեր-

ձակուհի մը հետ ամուսնաւարտ գի-

շանքը, յանապաղ ալ ու գիտէր զո-

րութիւնը Ամէլիէն ու վարդապետի-

Ուստի աղջիկ ունեցող ընտանիքները

տարաքին հաշուով՝ այս նախանձիկ

փեսացուներուն օձիքը ձեռք անցնէ

լու միջոցներուն վրայ խորհելով ըն-

տանական խորհրդակցութեանց պատու

չարանակ կը յայտնէին այս խորհրդ-

առանց վճարական ձեռնարկ մը ընել

յալողելու:

Ասանկ լուրջ խնդրի մը վրայ Պ.

Սաղաթիւնի հետ ընտանեկան համար

անշուշտ պէտք էր քիչ մը համբերել

ու մտերմութիւն հաստատել անոր հետ:

և այս արդար նկատմամբ ոչ ոք կրնար

նախադրանք ըլլալ, Ամուսնական միջ-

նորդները, զխորհրդարար բարեկամու-

թեան քողին տակ գործ յալողեցող

խորհրդակցութիւնը՝ հաւ ու մայր իշխանին

այս գործին տակ պատշաճաբան ձեռն-

քանակ միջնորդէ՝ նախաժամելով, և

հետո՛ւ հետո՛ւ վաճառականին շուրջը

կը զննդէին անոր բարեկամութեան

արժանաւորութիւնը՝ հետո՛ւ մտերմաւոր հա-

մանկութեան մը զուակը՝ զեր-

ձակուհի մը հետ ամուսնաւարտ գի-

շանքը, յանապաղ ալ ու գիտէր զո-

րութիւնը Ամէլիէն ու վարդապետի-

Ուստի աղջիկ ունեցող ընտանիքները

տարաքին հաշուով՝ այս նախանձիկ

փեսացուներուն օձիքը ձեռք անցնէ

լու միջոցներուն վրայ խորհելով ըն-

տանական խորհրդակցութեանց պատու

չարանակ կը յայտնէին այս խորհրդ-

առանց վճարական ձեռնարկ մը ընել

յալողելու:

Ասանկ լուրջ խնդրի մը վրայ Պ.

Սաղաթիւնի հետ ընտանեկան համար

անշուշտ պէտք էր քիչ մը համբերել

ու մտերմութիւն հաստատել անոր հետ:

<

ԿԱՂԱՆԴԻՒՄԱՐ ԶԻՇԴ ՓՆՏՌԱԾՆԻԴ

ԱԶԳԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ԲԱՐԵԿԱՍՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆԷՆ ՅԱՐՄԱՐ
ԵՒ ԱՄԵՆԱՀԱՋԵԼԻ ԿԱՂԱՆԴԻ ՆՈՒԷՐԸ ՄԻԾՑ ԳՈՀԱՐ ՄԸՆ Է

ԷՅԹՍ ԴԱՄԱՆԴԻՆԵՐԸ

ԻՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԲՈԼՈՐ ՀՈՒՐԸ, ԿԵԱՆՔԸ ՈՒ ՓԱՅԸ ՈՒՆԷՆ. ՀԻՄԱ ԱՌ ՀԱՍԱՐԱԿ ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԱՄԷՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

ԱՍՈՒՔ ԿԸ ՆԿԱՏՈՒՄՆ ԻԲՐԵՒ ԲՈՒՆ ԳՈՀԱՐՆԵՐՈՒ ՏԵՂԸ ԲՈՆՈՂՆԵՐ, ԵՒ ԻՐԱՊԷՍ ՏԵՂԸ ԲՈՆՈՂՆԵՐ

ՈՍԿԵՐՉՈՒԹԵԱՆ ԳԼՈՒԽ ԳՈՐԾՈՑՆԵՐԸ ԵՂՈՂ ԲՈԼՈՐ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒ ԳԵՂԱԿԵՐՏ ՖԱՆԹԶԻՆԵՐ

ՄԻԱԿՆ, ՎԱՐԴ, ՄԱՐԲԶ, ԲՐԷՆԱԷՍ, ԺԻԲՍԻ մասնիկներ, նորաձև սիրուն ֆայուեր, պոսեներ, բեկնոցի ու ռապկի կոճակներ. փողկապի եւ գլխարկի զնդասեղմեր, սանճեր, ապարանքանման, օղեր եւայն եւայն բոլորն ալ զարդարուն, զմայելի եւ լուսասփիռ. Թէյքս աղամաններով որոնց մէջ իրականման խիստ գեղեցիկ յակիթք, մազգարիս, զմուխս, արեւակն եւ սափիւրայ ցանցնուած եւ ամէնքը ազուցուած են ամուր, գեղարուեստական վայելուչ մօնքիւրներովւրայ՝ ի գին

50

ԴԱՀԵԿԱՆ ՀԱՏԸ
ՄՈՆԹԻՐՈՎ ՄԻԱՍԻՆ

ԹՂԹԱՏԱՐԻ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՔ
Թղթատարի յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին. Ամէն յանձնարարութեամբ պէտք է երկու տասնակ առարկայի թիւը գիցցնել, որպէս զի եթէ մէկը սպառած է, միւսը կարենանք որդել. Ապրանքի զնոյն ու բօսքայի ծախսին փոխաւէն 55 դանեկանի մանտարադ որդել անմորածեւ է. Գոհացում չը պահանաող առարկաները երբ ես որդելին, ձրիաբար կը փոխենք եւ ուրիշ մը կը որդելնք.

50

ԴԱՀԵԿԱՆ ՀԱՏԸ
ՄՈՆԹԻՐՈՎ ՄԻԱՍԻՆ

ԳՐԱՒԱԿԱՆ
Կերպարներով ու մեծ վաճառատան մէջ ծախուած ամեն իրերն փայլող տեսքով կը պահեն ու թէ զանազան քաղաքացիական տնտեսական ալ խիստ գոհացուցիչ են. Երբ ու եւ մէկը կարենայ ապացուցանել որ մենք գոհացում չպահանաող քաղ մը փոխելու զրոյկանակած ենք, այն տեսն յանձն կ'առնենք Պոլսոյ բարեփոխական ու եւ է հաստատութեան ներքին 50,000 դրամ:

228, ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ԹԷՅԹՍ ԱՄԷՐԻՔԷՆ ՏԱՅԱՄՆՏ ԲԷԼԷՅՍ
ԱՇԽԱՐՀԻ ԲՈԼՈՐ ՄԵԾ ԿԵԴՐՈՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՄԱՍՆԱՋԻԻՂԵՐ

228, ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ